

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija

Program: Logistično inženirstvo

Modul: Cestni promet

ZAVAROVANJE RIZIKOV PRI IZVAJANJU REŠEVALNIH PREVOZOV

Mentor: Mihael Bešter, univ. dipl. inž. teh. prom.

Kandidatka: Saša Vižintin

Lektorica: Maja Žorga, univ. dipl. slovenistka

Ljubljana, maj 2010

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju, gospodu Mihaelu Beštru, univ. dipl. inž. teh. prom., za pomoč pri izdelavi diplomske naloge.

Zahvaljujem se tudi lektorici Maji Žorga, ki je lektorirala mojo diplomsko nalogo.

Zahvaljujem se svoji družini za spodbudo in potrpljenje v času mojega študija.

IZJAVA

»Študentka Saša Vižintin izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom gospoda Mihe Beštra, univ. dipl. inž. teh. prom.«

»Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.«

Dne _____

Podpis: _____

POVZETEK

Reševalna vozila so vozila, katerih namen je hiter in varen prevoz oseb, ki potrebujejo urgentni, nenujni ali sanitetni prevoz do zdravstvene ustanove.

Glede na specifičnost tovrstnih vozil v današnjem času lahko predvidevamo, da so poleg obveznega zavarovanja vozil in oseb pomembna tudi zavarovanja odgovornosti iz naslova opravljanja dejavnosti. Pri takšnih prevozih je velika verjetnost rizikov, zato je zavarovanje rizikov še kako pomembno, saj takšno zavarovanje pomeni zaščito pred zahtevki za povrnitev škode in ostalimi odškodninskimi zahtevki, ki bi lahko nastali zaradi nesreče oziroma ravnanja voznika v prometu.

V diplomski nalogi bomo poleg obveznega zavarovanja analizirali tudi kasko zavarovanje in proučili, kaj to pomeni za samo vozilo, ekipo, ki jo sestavljajo voznik reševalec, zdravstveni tehnik oz. diplomirani zdravstvenik, zdravnik, oseba, ki tako vrsto prevoza potrebuje, in ne nazadnje laično spremstvo (3. oseba).

Pri analiziranju bomo poleg obstoječe zakonodaje, ki jo določa *Zakon o obveznih zavarovanjih*, raziskali, ali zakonske zahteve oziroma njihov minimum zagotavljajo ustrezno stopnjo zavarovanja proti rizikom, katerim je izpostavljena Reševalna postaja UKC Ljubljana (njeni zaposleni in njena vozila) pri opravljanju dejavnosti.

KLJUČNE BESEDE

- reševalna vozila
- obvezno zavarovanje
- kasko zavarovanje
- riziki

ABSTRACT

Ambulances are vehicles with a purpose of fast and safe transport for persons who need urgent, non-urgent or sanitary transport to the emergency station.

According to the degree of specificity of this art of vehicles in present times it is to expect that apart from obligatory insurance of vehicles and persons, important is also insurance of responsibility deriving from its' use. With such transport the probability of risks is substantial and so is the importance of risk insurance. Such insurance namely protect us from damage and other claims, which could arise in the case of traffic accident or following the driver's mistake in the traffic.

Apart from obligatory insurance in the diploma work also comprehensive policy will be analyzed. We will research the consequences which such an insurance may have for the vehicle as well as for the team consisting of driver-paramedic, the nurse, the doctor, the patient and last but not least the accompanying persons (the 3rd person).

We will not analyze just existing legislative as defined by the Law on obligatory insurance but will also address the question whether legal rules and their minimum requirements respectively are assuring the corresponding level of insurance against risks to which emergency station is exposed in respect to its' staff and vehicles.

KEYWORDS

- ambulances
- obligatory insurance
- comprehensive policy
- risks

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	1
1.1	PREDSTAVITEV PROBLEMA.....	1
1.2	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	1
1.3	METODE DELA	2
2	VRSTE ZAVAROVANJ V PROMETU IN PRI OPRAVLJANJU DEJAVNOSTI...3	
2.1	ZGODOVINSKI RAZVOJ ZAVAROVANJA V PROMETU.....	3
2.2	POJEM ZAVAROVANJA.....	4
2.3	OBVEZNO ZAVAROVANJE V PROMETU	4
2.4	KASKO ZAVAROVANJE.....	6
2.5	ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI IZ OPRAVLJANJA DEJAVNOSTI ...10	
2.6	OBVEZNO ZAVAROVANJE POKLICNE ODGOVORNOSTI.....	13
3	PRAVNE PODLAGE ZAVAROVANJ V PROMETU.....	14
3.1	POJEM PRAVA	14
3.2	POJEM IN VRSTA CESTNEGA PROMETNEGA PRAVA	14
3.3	ZAKON O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU.....	15
3.4	ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA.....	15
3.5	OBLIGACIJSKI ZAKONIK	16
3.6	ZAKON O OBVEZNIH ZAVAROVANJIH V PROMETU	17
3.7	ZAVAROVALNO PRAVO	18
4	PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI REŠEVALNE POSTAJE UNIVERZITETNEGA KLINIČNEGA CENTRA LJUBLJANA.....	23
4.1	ZAČETKI DEJAVNOSTI REŠEVALNE POSTAJE UKC LJUBLJANA	23
4.2	REŠEVALNA POSTAJA UKC LJUBLJANA DANES	25
4.3	ORGANIZIRANOST NA REŠEVALNI POSTAJI UKC LJUBLJANA	27
4.4	REŠEVALNA VOZILA	28
4.5	NUJNI, NENUJNI IN SANITETNI PREVOZI.....	29
5	ANALIZA RIZIKOV IN USTREZNIH ZAVAROVANJ PRI OPRAVLJANJU REŠEVALNIH PREVOZOV.....	31
6	ZAKLJUČEK.....	36
7	LITERATURA IN VIRI	38

1 UVOD

1.1 PREDSTAVITEV PROBLEMA

V diplomski nalogi bomo ugotavljali primernost zavarovanj za vozila, ki so vsakodnevno izpostavljena rizikom v prometu, in kakšna zavarovanja nudijo ustrezno stopnjo varnosti pri zavarovanju rizikov za vse deležnike, ki v tem procesu nastopajo v različnih vlogah. Analizirali bomo pomen in ustreznost zavarovanj za vozilo, ekipo, osebo, ki takšen prevoz potrebuje, in laično spremstvo. Poleg tega nas bo zanimalo, kako poleg obveznega zavarovanja vozil v prometu zavarovati reševalna vozila, ekipo, osebo, ki takšen prevoz potrebuje, in ne nazadnje tretjo osebo, da bi lahko zagotovili čim večjo ustrezno stopnjo zavarovanja.

V drugem delu bomo opisali vrsto zavarovanj v prometu in pri opravljanju dejavnosti.

V tretjem delu bomo pregledali pravne podlage zavarovanj v prometu.

V četrtem delu bomo predstavili dejavnost Reševalne postaje, vrste reševalnih vozil in ekip ter njihovo delo.

V petem delu bomo analizirali, ali zakonske zahteve oziroma njihov minimum zagotavljajo ustrezno stopnjo zavarovanja proti rizikom, katerim je izpostavljena Reševalna postaja UKC Ljubljana (njeni zaposleni, njena vozila) pri opravljanju dejavnosti, skleniti dodatna zavarovanja, ki jih zakon ne zahteva (npr. kasko zavarovanje, zavarovanje odgovornosti iz opravljanja dejavnosti).

Cilj naše naloge je pregledati obstoječe zakonodaje in pogodb o zavarovanju, ki jih določa *Zakon o obveznih zavarovanjih*, in ugotoviti, kaj pomeni kasko zavarovanje, ki ga zakon sicer ne zahteva, za tovrstno dejavnost.

1.2 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE

V nalogi smo se omejili na področje reševalnih vozil in reševalnih prevozov v cestnem prometu, skušali bomo ugotoviti, kakšna zavarovanja so ustrezna glede na izpostavljenost rizikom pri opravljanju dejavnosti. Udeležba reševalnih vozil, katerih naloga je reševanje človeških življenj, v cestnem prometu je namreč pomemben dejavnik povečanja rizikov med samim prevozom.

Predpostavljamo, da ima Reševalna postaja UKC Ljubljana poleg zakonskih zahtev, ki jih predpisuje *Zakon o obveznem zavarovanju v prometu*, zavarovanje odgovornosti iz dejavnosti, kot dejavnost sklenjena tudi dodatna zavarovanja, ki jih

zakon sicer ne zahteva, so pa pomemben člen pri zadovoljevanju določene ekonomske potrebe po varnosti.

1.3 METODE DELA

Pri nalogi bomo uporabili znanstveno – raziskovalno metodo:

- **Metoda kompilacije:** uporabili bomo izpiske, navedbe drugih avtorjev, katerih dela so navedena v literaturi.
- **Metoda deskripcije:** opisovanje pojmov, kot so zavarovanje, kasko avtomobilska odgovornost, riziko, ki se danes uporablja kot sinonim za nevarnost, prav tako tudi za oznako samega zavarovanja objekta, v prenesenem pomenu celo za škodo samo. Pojem riziko je namreč tesno povezan s pojmom škode, saj predstavlja možnost nastanka škode, škoda pa pomeni uresničenje te možnosti.
- **Metoda sinteze:** iz različnih virov bomo združevali različne pojme v celoto.
- **Analitična metoda:** uporabili jo bomo predvsem v petem delu, kjer bomo analizirali rizike zavarovanj pri opravljanju reševalnih prevozov..

2 VRSTE ZAVAROVANJ V PROMETU IN PRI OPRAVLJANJU DEJAVNOSTI

2.1 ZGODOVINSKI RAZVOJ ZAVAROVANJA V PROMETU

Prve začetne zavarovalne dejavnosti v različnih zgodovinskih, družbeno-ekonomskih formacijah srečujemo že v razvitejših civilizacijah v srednji Aziji in Egiptu ter pozneje v Grčiji.

Prve začetke srečamo že v času zakonodaje kralja Hamurabija (1700 pr. n. š.), kjer so prisotna določila o delitvi nevarnosti zaradi roparskega napada na karavane. Kasneje na področju Sredozemlja pri civilizacijah srečujemo zavarovanja za podobne ali celo enake namene. Zavarovanje je bilo prisotno v obliki ideje. Ta ideja je bila porazdelitev nevarnosti na udeležence posameznih podjemov. Vendar pa te znane različne oblike zavarovanj nimajo dosti skupnega z današnjim zavarovanjem. Izjemoma lahko omenimo inštitut generalne havarije, ki se je razvil na otoku Rodosu 200 let pr. n. š., šlo je za rizično skupnost pri pomorskem trgovanju. Če je bil ladjar primoran vreči del tovora v morje, so vsi udeleženci sorazmerno trpeli škodo (www.mojdenar.com).

Doslej najdena najstarejša zavarovalna pogodba izvira iz Genove v Italiji, sklenjena je bila leta 1367 v obliki notarskega akta. Leta 1567 je bila v Münchnu ustanovljena prva zdravstvena blagajna, predhodnica današnjega zdravstvenega zavarovanja. Leta 1591 je bilo ustanovljeno prvo Hamburško požarno zavarovanje in leta 1676 prva požarna zavarovalnica, ki deluje še danes in velja za najstarejšo zavarovalnico na svetu. Za razvoj zavarovanja v prometu sta zlasti pomembni 19. in 20. stoletje. V teh dveh stoletjih so v Evropi nastajale pravne podlage za podjetniško organiziranje zavarovalne dejavnosti (v obliki sprejemanja pravnih predpisov s strani držav). S pomočjo teh predpisov so razvili zavarovalništvo kot pomembno gospodarsko dejavnost, ki ji je posebno pozornost namenjala tudi država (www.mojdenar.com).

Zavarovalništvo danes tako predstavlja značajan segment gospodarstva in je še posebej pomembno na področju socialne varnosti ljudi.

2.2 POJEM ZAVAROVANJA

V pogovornem jeziku se pojem zavarovanja uporablja v različnih pomenih. Zavarovanje pomeni konkretno obliko zavarovalne pogodbe oziroma zavarovalnega pogodbenega razmerja, kot bi rekli »sem zavarovan« oziroma »imam zavarovanje«, npr. kasko zavarovanje, življenjsko zavarovanje in podobno, pomeni pa tudi besedo, ki nadomešča nek pojem zavarovalnice oziroma zavarovatelja, kot npr. v stavku »zavarovanje bo plačalo zavarovalnino«.

Če poskušamo obravnavati zavarovanje z družbenoekonomskega vidika, pri čemer imamo v mislih zlasti zavarovanje kot gospodarsko dejavnost, ki zadovoljuje določene ekonomske potrebe po varnosti, potem lahko zavarovanje opredelimo kot gospodarsko dejavnost, ki se ukvarja z organiziranjem zaščite pred različnimi nevarnostmi in s tem zadovoljuje določeno ekonomsko potrebo po varnosti.

Zakon o obligacijskih razmerjih (Obligacijski zakonik, 897. Člen (osemstosedemindeseti člen)) definira zavarovanje kot pogodbo, s katero se sklenitelj zavarovanja (zavarovanec) zavezuje, da bo po načelih vzajemnosti in solidarnosti združeval določen znesek zavarovalnici, ta pa se zavezuje, da bo, če se zgodi dogodek, ki pomeni zavarovalni primer, izplačala zavarovancu ali nekemu tretjemu odškodnino oziroma dogovorjeno vsoto ali bo storila kaj drugega (Ivanjko, Ihanec, 1999, str. 12).

2.3 OBVEZNO ZAVAROVANJE V PROMETU

Za obvezno zavarovanje je značilno, da je zakon tisti, ki določa obveznost za določene osebe, da sklenejo zavarovalno pogodbo o zavarovanju stvari ali oseb. Z zakonom je torej predpisano, katere osebe in v katerih primerih morajo skleniti zakonsko zavarovanje in obvezno pogodbeno zavarovanje. Med obvezna zavarovanja v Sloveniji spadajo tudi obvezna zavarovanja v prometu, saj ravno ta zavarovanja pridejo najbolj do izraza tam, kjer gre za odgovornost lastnika vozila za škodo, povzročeno tretjemu. Danes je zavarovanje pred odgovornostjo dejstvo, brez katerega si sodobnega prometa sploh ne moremo predstavljati. Zakonodaja večine držav je v zvezi s tem uvedla tudi obvezno zavarovanje odgovornosti voznika motornega vozila.

Pri zakonskem zavarovanju že sam nastanek določenega dejstva ali situacije povzroči nastanek zavarovanja oziroma začetek zavarovalnega jamstva. Zavarovanje z vsemi posledicami, ki so enake kot pri zavarovalni pogodbi, se začne

ob nastanku v zakonu predvidene situacije, ne glede na to, ali je že obstajala zavarovalna pogodba ali ne. Zakonsko zavarovanje poznamo v okviru obveznega zavarovanja za škodo, ki jo povzročijo neznani vozniki motornih vozil (www.mojedelo.com).

Za reševalna vozila veljajo enaka pravila in pogoji, ki jih določa *Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 93/2007)*, le premija je za to vrsto vozil posebej določena in na višino premije ne vpliva moč motorja, ker tovrstna vozila spadajo v skupino specialnih vozil. Premija je za tovrstna vozila posebej določena zato, ker je vanjo vključena oprema reševalnega vozila. Z obveznim zavarovanjem AO se mora torej lastnik vozila (Reševalna postaja UKC Ljubljana) zavarovati pred svojo morebitno odgovornostjo za povzročeno škodo, ki lahko nastane zaradi uporabe motornega vozila v prometu. Reševalna vozila so namenjena urgentnim, nenujnim in sanitetnim prevozom oseb, ki potrebujejo zdravniško pomoč. Zato lahko vsaka prometna nesreča povzroči veliko materialno škodo, še huje pa je, če v prometni nesreči pride do poškodovanja oseb ali celo smrti. Zavarovanje lastnika motornih vozil, v našem primeru torej Reševalne postaje UKC Ljubljana, ščiti pred morebitnimi finančnimi posledicami prometne nesreče, ki jo povzroči lastnik zavarovanega vozila.

Z zakonom določena najnižja zavarovalna vsota, na katero mora biti sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti, od 1. 1. 2009 znaša:

- za škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, 3.700.000 evrov (nematerialna škoda).
- za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, 750.000 evrov (materialna škoda).

Z dogovorom in doplačilom pa je mogoče skleniti tudi višje zavarovalne vsote, kot so zakonsko predpisane. Obvezno je torej zavarovanje avtomobilske odgovornosti, ki jo povzročimo drugim in/ali stvarim. Škodo, ki jo povzročimo sebi ali vozilu, pa tako zavarovanje ne krije.

Reševalna postaja UKC Ljubljana kot dejavnost je odgovorna za varnost svojih zaposlenih kot tudi za svoja vozila. Zato je smiselno skleniti dodatna zavarovanja, kot sta:

- **zavarovanje voznika za telesne poškodbe (AO+)** – to zavarovanje krije škodo, ki jo zaradi telesnih poškodb v prometni nesreči motornega vozila utрпи voznik.

- **dodatno nezgodno zavarovanje voznika in potnika** – v našem primeru ekipe, osebe, ki takšen prevoz potrebuje **(DZ)**.

Zavarovanje krije škodo iz naslova nezgode z zavarovanim motornim vozilom za osebe, ki so nezgodno zavarovane, ne glede na njihovo zdravje in splošno delovno zmožnost.

Zavarovanje avtomobilske odgovornosti omogoča oškodovancu, da lahko zahteva primerno odškodnino neposredno od zavarovalnice, povzročitelju pa, da ga ta zaveza materialno ne ogroža. Na podlagi sklenjenega zavarovanja avtomobilske odgovornosti zavarovalnica oškodovancu povrne premoženjsko škodo (škodo zaradi smrti, telesnih poškodb ali prizadetega zdravja), ki je nastala zaradi uporabe ali posesti povzročitelja.

Z zavarovanjem **avtomobilske odgovornosti** so kriti tudi odškodninski zahtevki zavodov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za stroške zdravljenja in druge nujne stroške, ki so nastali v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju (Žnidarič, 2004, str. 133).

2.4 KASKO ZAVAROVANJE

Kasko zavarovanje je za reševalna vozila pomembno, saj zajema veliko paleto kritij škod na motornem vozilu, povzročenih med vožnjo, v mirovanju ali na parkirišču, ne glede na to, ali jo povzročimo sami ali pa kdo drug. Pri določitvi zavarovalne premije se za zavarovanje avtomobilskega kaska upošteva nakupna vrednost novega vozila z vso opremo, ki je v vozilu na dan sklepanja zavarovalne police. Kasko zavarovanje se deli na polni kasko in delni kasko.

Polni kasko obsega večino škod na motornem vozilu, povzročenih v mirovanju, med vožnjo in na parkirišču. Pri polnem kasku ni pomembno, ali povzročimo škodo sami ali kdo drug. S takim zavarovanjem zavarujemo za primer poškodovanja, uničenja ali izginotja.

S sklenitvijo kaska se vozilo zavaruje za:

- prometne nesreče,
- delovanje naravnih sil,
- požar,
- zlonamerna (objestna) dejanja tretjih oseb,
- tatvine vozila,
- poškodovanje vozila zaradi drugih dejavnikov.

Delni kasko pomeni, da zavarujemo vozilo pred posameznimi tveganji. Razdeljen je na kombinacije, ki imajo za oznake velike tiskane črke. Delni kasko se lahko sklene brez sklenitve splošnega kaska, razen kombinacije **K** (kraje).

- B – naravne in elementarne nesreče
- C – požar, tatvine, posebni dogodki
- D – steklo, divjad in domače živali
- E – steklo
- H – parkirišča
- I – nadomestno vozilo
- J – zunanja svetlobna telesa in ogledala
- K – kraja

a) Osnovna zavarovalna kritja

Osnovna zavarovalna kritja so oblike zavarovanja na celotno vrednost (polno zavarovanje), to pa je tudi zavarovanje, pri katerem je ob nastanku zavarovalnega primera zavarovalnina enaka priznani škodi po zavarovalnih pogojih, ne mora pa biti večja od dejanske vrednosti zavarovanega vozila ali stvari ob njenem nastanku.

Zavarovanje na sorazmerno vrednost je zavarovanje, pri katerem se kot osnova za določitev premije uporabi sorazmerna vrednost vozila, vsekakor po veljavnem katalogu Eurotax na dan sklenitve zavarovanja. Zavarovalnina se določi v deležu od priznane škode, v enakem razmerju kot je veljalo med novo nabavno vrednostjo zavarovanega vozila in osnovo za izračun premije, takrat ko je bilo zavarovanje sklenjeno na sorazmerno vrednost.

b) Dodatna zavarovalna kritja

Zavarovalnica krije neposredno škodo zaradi uničenja ali poškodovanja zavarovanih stvari, ki je posledica nepričakovanih, bodočih ali nenadnih in od zavarovančeve ali voznikove volje neodvisnih dogodkov.

Dodatna kritja se lahko sklenejo kot skupina kritij ali samostojna kritja v obliki kombinacij, ki se sklepajo kot dodatno zavarovanje k osnovnim zavarovalnim kritjem. Škode iz naslova dodatnih kritij ali kombinacij ne vplivajo na določitev premije po sistemu bonus oziroma malus. Škoda, ki nastane zaradi nevarnosti kombinacij ali dodatnih kritij, se krije v celoti brez odbitne franšize.

Zavarovalna kritja se lahko združijo v navedene kombinacije:

1. kombinacija D: (kritja D1B in D3)
2. kombinacija D mini: (kritja D1A in D3)
3. kombinacija E: (kritja D1B, D2B in D3)

4. kombinacija E mini: (kritja D1A, D2B in D3)
5. kombinacija H: (kritje D4)
6. kombinacija Maksi plus: (kritja D1B, D2B, D3, D4, D5 in D8)
7. kombinacija Maksi: (kritja D1A, D2B, D3, D4, D5 in D8).

Delno kasko zavarovanje je koristno tudi v primeru uveljavljanja škode, ki jo sicer že krije splošni avtomobilski kasko, saj se v takem primeru ne upošteva odbitna franšiza, dogovorjena pri splošnem avtomobilskem kasku.

Pri reševalnih vozilih pride delni kasko največkrat v poštev, kajti vozila so v prometu daljše obdobje (starost vozil), zato se sklepajo zavarovanja za vsako posamično vozilo posebej na eni skupni generalni polici z možnostjo raznih kombinacij. Pri sklepanju takšnega zavarovanja je treba biti pozoren, za kakšne prevoze se reševalno vozila uporablja (urgentno, sanitetno ...), kakšna je starost vozila in kakšno opremo ima vozilo.

Obseg kritja pa je odvisen od izbire vrste kaska in plačane premije. Možnosti je več:

- poljubno sestavljanje različnih skupin nevarnosti med seboj (osnovne + dodatne narava + dodatne človek + kombinacije delnega kaska),
- prilagajanje premije starosti in vrednosti vozila,
- različne kombinacije odbitnih franšiz,
- prilagajanje bonusa in franšize za posamezno nevarnost (riziko).

Franšize. Premijski ceniki predvidevajo odbitne franšize, če je zavarovalna polica upoštevana, ne pa tudi odbita kot lom, razsip. To je razumljivo z ozirom na glavno funkcijo odbitne franšize, tj. da izključuje normalne škode, ki nastanejo med prevozom (Žvikart, 2000, str. 132).

Riziko (nevarnost)

V zavarovalni polici mora biti vpisana nevarnost oziroma riziko, zaradi katerega je sklenjeno zavarovanje. V premoženjskem zavarovanju je to nevarnost pred uničenjem ali poškodbo stvari iz različnih vzrokov. Pri opisovanju nevarnosti je treba tudi paziti, ali zavarovalni pogoji za zavarovanje pri konkretni vrsti zavarovanja ločijo posamezno nevarnost glede na vzroke nevarnosti. V praksi zavarovalnih organizacij se v polico praviloma ne vpisujejo podrobno vse nevarnosti, temveč se vpiše pripomba, da se določena stvar zavaruje zoper določene nevarnosti, ki jih zavarovalni pogoji podrobneje opredeljujejo v posamezni zavarovalni panogi. Zavarovalni pogoji namreč podrobneje opisujejo nevarnost, obseg nevarnosti in podobno. Bilo bi neprimerno, da se v polico vpiše celoten podroben opis nevarnosti,

ker bi bili v tem primeru zavarovalni pogoji nepotrebni. V polici prav tako ni mogoče opisati vseh nevarnosti, ki jih zavarovanje pokriva (Ivanjko, Ihanec, 1999, str. 42).

Zavarovalne nevarnosti so sledeče:

- prometna nesreča, kot npr.: prevrnitev, udarec, trčenje ...
- padec ali udarec kakega predmeta,
- snežni plaz,
- zlonamerno dejanje 3. osebe,
- poškodovanje tapeciranih delov vozil ob nudenju pomoči osebam, poškodovanim v prometnih nesrečah,
- namerno poškodovanje stvari v skrajni sili,
- strela,
- eksplozija ...

Za vsako od izbranih navedenih nevarnosti se dodatno kritje vpiše v zavarovalno polico, za katero se zaračuna posebna premija.

Dodatna zavarovanja so zavarovanja dodatne opreme in stvari v vozilu ter strojelomno zavarovanje. Pri reševalnih vozilih se šteje za dodatno opremo:

- aparat za oživljanje,
- nosila
- avdio-video naprave,
- kovčki prve pomoči,
- orodje,
- pribor in prenosna tehnična sredstva za opravljanje dejavnosti ...

Predmet dodatnega strojelomnega zavarovanja so:

- radijske postaje v specializiranih vozilih (reševalnih vozilih),
- telefoni, računalniki,
- GPS navigacija.

Predmet zavarovanja pa niso priključne naprave, deli vozil in naprav, ki se redno zamenjujejo, potrošni material, plašči in zračnice za kolesa ... Zavarovalni pogoji namreč točno določajo sestavne dele vozil, ki so izključeni iz zavarovanja.

Riziko tatvine, roparske tatvine in protipravni odvzem zaradi uporabe se zavarujejo posebej kot dodatno kritje. Pogoj, da takšno zavarovanje velja, je, da je vozilo zaklenjeno ali v zaklenjenem prostoru. Sestavni deli vozila, dodatna oprema in

stvari v vozilu so zavarovane le, če so v času tatvine pritrjene na vozilo ali zaklenjene v njem, da je vozilo ukradeno, pa se šteje, če ni bilo najdeno v roku 60 dni od dneva prijave kraje pristojni policiji .

Pri pregledu dveh primerov zavarovalnic ugotavljamo, da imajo pri zavarovalnici Adriatic Slovenica kombinacije delnega kritja še bolj natančno opredeljene od kombinacij zavarovalnice Triglav.

2.5 ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI IZ OPRAVLJANJA DEJAVNOSTI

Vsako podjetje odgovarja za škodo, ki izvira iz opravljanja dejavnosti in ki nastane zaradi ravnanj podjetja samega oziroma njegovih zaposlenih.

Ekonomski uspeh podjetja ni odvisen samo od dobrih poslovnih idej ter dobrega in kvalitetnega vodstva, temveč tudi od ukrepov, ki podjetje zaščitijo pred nepredvidljivimi dogodki in s tem obvarujejo njihov obstoj.

Z zavarovanjem odgovornosti iz dejavnosti se podjetje zavaruje proti finančnim posledicam zaradi škode, za katero je odgovorno.

Zavarovanje **splošne** odgovornosti podjetja krije škodo zaradi civilnopravnih odškodninskih zahtevkov tretjih oseb, ki nastanejo zaradi nepričakovanih in nenadnih dogodkov pri izvrševanju dejavnosti, za katero je podjetje odgovorno. Po slovenski zakonodaji se tudi zaposleni delavci štejejo za tretje osebe, s čimer je uprava podjetja oziroma vodstva še posebej motivirana za sklenitev takšnega zavarovanja. Zaposleni imajo vso pravico do izplačila odškodnine, ki jim jo mora izplačati izvajalec dejavnosti. Nedvomno je vsaka odškodnina za podjetje velika finančna obremenitev.

Pri tako specifični dejavnosti, kot jo izvaja Reševalna postaja UKC Ljubljana, je takšno zavarovanje ključnega pomena, saj so njeni zaposleni vsakodnevno izpostavljeni nevarnostim, pa najsibo to poškodbam, velikim psihičnim naporom z dolgoročnimi posledicami, delovni invalidnosti ...

V okviru splošne odgovornosti je pri nas tudi zakonsko obvezno zavarovanje za škodo, povzročeno okolju.

Pri zavarovanju odgovornosti iz dejavnosti je v **obseg kritja** vključena tudi uporaba ali posest zemljišč, zgradb in prostorov, ki se uporabljajo izključno za namene dejavnosti, navedene na zavarovalni polici¹.

S tem je krita tudi odgovornost zavarovanca:

- iz posesti osebnih in tovornih dvigal,
- iz posesti oglasnih tabel in napisov
- kot naročnika gradbenih del (nova gradnja, preurejanje, popravljanje, vzdrževanje ...), če stroški del predračunsko ne presegajo zneska, ki je določen.

Dodatna kritja iz zavarovanja odgovornosti iz dejavnosti so kritja, ki so v zavarovalni pogodbi posebej dogovorjena za:

a) delodajalčevo odgovornost; za odškodninske zahtevke zaradi telesnih poškodb, obolenja ali smrti delavcev ali poškodovanja stvari delavcev. Delavci so osebe, ki so z zavarovancem v delovnem razmerju na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Za delavce se štejejo tudi vsi tisti, ki imajo učne pogodbe ali napotnice (vajenci, študentje, samozaposleni delavci), in druge osebe, ki delajo za zavarovanca (izposojena delovna sila).

Zavarovanje ne krije:

- poklicnih bolezni delavcev,
- škode, ki je nastala, ker je bil delavcu s strani zavarovanca dan nalog za opravljanje dela v nasprotju z notranjimi akti ali veljavnimi delovnimi postopki,
- poškodovanja oseb, ki so za zavarovanca opravljala delo brez ustrezne delovnopravne podlage (delo na črno),
- poškodovanja delavcev, do katerega pride zaradi opustitve uporabe predpisanih zaščitnih in varnostnih sredstev in opreme, če se ugotovi, da ob uporabi le-teh do poškodovanja ne bi prišlo ...

b) poškodovanje stvari, na katerih se izvaja dejavnost; za odškodninske zahtevke zaradi poškodovanja stvari (premičnine ali nepremičnine), če je vzrok v delu z njimi ali na njih (predmet ali sredstvo obdelave, predelave, čiščenja, preizkušanja ipd.).

Zavarovanje ne krije škode:

¹ Izraz *polica* izhaja verjetno iz latinskega jezika, iz besede *pollicere*, kar pomeni obljubiti. *Polica* je bila dokaz ob dani obljubi

- zaradi poškodb na motornih vozilih, zračnih in vodnih plovilih, kakor tudi na računalniški programski opremi in podatkih skupaj z nosilci teh stvari v času prevoza,
- zaradi poškodovanja ali izginitve stvari med prevozom,
- zaradi poškodovanja ali izginitve stvari, ki jih zavarovanec uporablja za lastne potrebe (npr. najeti stroji, prostori z opremo) ...

c) poškodovanja motornih vozil v delavnicah in avtopralnicah; zaradi poškodovanja, izgube, uničenja motornih vozil zavarovanca, danih v hrambo, popravilo ali servisiranje.

Zavarovanje ne krije škod:

- ki izvirajo iz jamstva za stvarne napake izdelka ali storitve ter garancijskih obveznosti zavarovanca,
- zaradi tatvine ali ropa posameznih delov motornega vozila, kakor tudi tistih delov ali stvari, ki so na njem pritrjeni ali se nahajajo v njegovi notranjosti,
- zaradi poškodb na motornem vozilu v času prevoza z drugim prevoznim sredstvom,
- zaradi poškodbe na motornem vozilu stranke, ki je bilo prevzeto zaradi prodaje.

d) čisto premoženjsko škodo; zaradi škode, ki ni niti poškodovanje ali izginitev stvari niti poškodovanje oseb niti ni njihova posledica.

Zavarovanje ne krije:

- plačil denarnih kazni ali penalov,
- prekoračitve kredita,
- neizpolnitve pogodbenih obveznosti oziroma nepravočasne izpolnitve pogodbene obveznosti,
- škode, nastale zaradi primanjkljajev pri vodstvu blagajne, inventurnega manka, napak pri izplačilih,
- škode s področja prava intelektualne lastnine in s področja delovnega prava,
- škode, ki nastane tako, da zavarovanec ali oseba, za katero zavarovanec odgovarja, prezre računsko ali predračunsko napako ali napako pri izmerah v načrtu ...

Dodatnih kritij iz zavarovanja odgovornosti iz dejavnosti je še veliko, našteji smo le nekaj bistvenih za področje reševalne dejavnosti. Vsa ta zavarovalna kritija so podana v okviru 40 % zavarovalne vsote, ki je navedena na zavarovalni polici. Če

pa je zavarovalna vsota za poškodovanje stvari na polici določena posebej, je zavarovalno kritje podano v okviru celotne vsote poškodovanja stvari.

2.6 OBVEZNO ZAVAROVANJE POKLICNE ODGOVORNOSTI

S sklenitvijo zavarovanja **poklicne** odgovornosti zavarovalnica tretji osebi krije odškodninske stroške, ki nastanejo zaradi malomarnosti, napake ali opustitve poklicne dolžnosti zavarovanca in njegovih zaposlenih pri opravljanju dejavnosti.

V skupino obveznih zavarovanj poklicne odgovornosti prištevamo zavarovanja, ki jih določajo posebni predpisi za primere nevestnega, nestrokovnega ali nepravočasnega opravljanja določenega poklica, zaradi česar tretja oseba utрпи gmotno ali drugo škodo. Zakon o zdravniški službi² v 61. členu določa, da bi moral biti zdravnik, ki dela neposredno z bolniki, zavarovan za odgovornost za škodo, ki bi lahko nastala pri njegovem delu.

Obvezno zavarovanje poklicne odgovornosti po zakonu velja tudi za ostale zdravstvene delavce, in sicer za škodo zaradi malomarnosti, nevestnega ali strokovnega ravnanja (primer: padeč z nosil pri prevozu od reševalnega vozila do ustanove ...).

² Uradni list RS, št. 98/1999 in 67/2002.

3 PRAVNE PODLAGE ZAVAROVANJ V PROMETU

3.1 POJEM PRAVA

Pravo³ je množica pravil, ki v določeni družbi urejajo najpomembnejše odnose.

Vsi, ki so na območju njihove veljave, tj. teritorialne države, so pravila dolžni spoštovati. Učinkovitost pravil zagotavljata država in lokalna skupnost pri svojih institucijah: policija, tožilstvo, sodišča, izvršni organi, upravni organi. Država s tem prepove posameznikovo reševanje sporov (zakon močnejšega) in jo pridrži sebi (državna represija), v zameno pa posameznikom ponudi reševanje sporov v pravnem postopku.

Pravna pravila v demokratičnih državah oblikuje ljudstvo, in sicer s pomočjo parlamenta (predstavniško telo). V *Uradnem listu* (uradno glasilo države) je zagotovljena predhodna objava pravil. Temeljna pravila so osnova v ustavi, splošna pravila v zakonih, podrobnosti pa so zapisane v podzakonskih aktih.

Pravna pravila so hierarhično organizirana: nižje pravilo mora biti postopkovno in vsebinsko usklajeno z višjim. Skladnost presoja Ustavno sodišče.

3.2 POJEM IN VRSTA CESTNEGA PROMETNEGA PRAVA

Cestno pravo v ožjem pomenu zajema pogodbe v cestnem prometu (pravice, odgovornosti, prevoznine ...).

Predmet cestnega prava je sam prevoz⁴. Cestno pravo obsega predpise, ki se nanašajo na prevoz potnikov in tovora na cesti. V širšem pomenu cestno pravo zajema: pravne odločbe, s katerimi so definirani (regulirani) odnosi v cestnem prometu, administrativno-lastniške odnose ...

Cestno pravo se deli na:

- notranji promet,
- mednarodni promet.

Mednarodne konvencije imajo vpliv na nacionalne zakone. Cestni promet zajema prevoz, povezave s prevozom, operacije in komunikacije. Odvija se s pomočjo

³ Pavliha, M.: **Prevozno pravo**, op. cit. str. 31, 65.

⁴ Pavliha, M.: **Prevozno pravo**, op. cit. str. 46.

cestne infrastrukture in substrukture. Cestni prevoz je prevoz potnikov in tovora s transportnimi sredstvi na cestnih poteh.

3.3 ZAKON O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU

Zakon o prevozih v cestnem prometu⁵ je temeljni zakon, ki določa, kaj je prevoz v cestnem prometu.

Eno najpomembnejših določil zakona je uvedba tako imenovanih licenc ali dovoljenj za delo prevoznikov.

Navedeni zakon določa in ureja organizacijo, način opravljanja posameznih vrst prevozov v notranjem in mednarodnem cestnem prometu, notranjo kontrolo, avtobusne postaje, parkirišča, postajališča za tovorna vozila in avtobuse, stavbe in pooblastila carinskih ter inšpekcijskih služb.

Zakon določa osnovne pogoje:

- oseba mora imeti v lasti eno ali več vozil, ki izpolnjujejo pogoje varnosti in normativ EU, oseba ima lastna ali s pogodbo zagotovljena parkirna mesta za svoja vozila in mesta za vzdrževanje svojih vozil.

3.4 ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Zakon navaja pravila pri vožnji z vozilom po cesti, prehitevanju, varnostnih razdaljah, hitrosti, pravila o prometu v križišču in o označitvi vozil ter prehodih čez železniške tire.

Zakon o varnosti cestnega prometa⁶ nam v uvodnih določbah predstavi načelo zaupanja, vozila v prometu, vse udeležence v prometu in pomen izrazov nasploh.

V nadaljnjem poglavju govori o varnosti drugih udeležencev v cestnem prometu, tj. o otrocih, mladoletnih, območju umirjenega prometa, in definira posebna prevozna sredstva, prevoz oseb, vožnjo kolesarjev, motornih koles in vprežnih vozil.

Zakon o varnosti cestnega prometa definira tudi luči, njihovo uporabo, označevanje pešcev, živali in črede, govori pa tudi o tovoru, pravilih nalaganja tovora, označevanju tovora, obremenitvah vozila in razlaganju tovora.

⁵ Uradni list RS, št. 64/2004.

⁶ Uradni list RS, št. 83/2004.

V nadaljnjem poglavju o delu posameznih obveznosti je govora o dnevnem počitku, o trajanju vožnje, odmorih, zaščitnih čeladah, varnostnih pasovih in pogojih za vleko. Sledijo določbe o uporabi cest, o avtocestah in cestah, rezerviranih za motorna vozila, o varnosti cest in okolja ter o omejitvi prometa.

V naslednjih poglavjih zakon govori o psihofizičnem stanju udeležencev v cestnem prometu ter o prometnih nesrečah. Zakon tudi navaja pogoje za vožnjo, usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil, vozniški izpit in govori o zdravniških pregledih (nahajajo se v poglavju o voznikih).

3.5 OBLIGACIJSKI ZAKONIK

V obligacijskem zakoniku so stranke lahko upravičenci in zavezanci hkrati.

Obligacijski zakonik⁷ definira obvezno ali obligacijsko razmerje med dvema strankama. Ena stranka je upnik, druga stranka je dolžnik, ki je zavezan k izpolnjevanju zahtev. Vsaka stranka je tedaj drugi dolžna in vsaka stranka sme od druge nekaj terjati.

Razmerje med dvema strankama je tudi pravno varovano, kar pomeni, da upnik, kadar dolžnik ne izpolni svojih obveznosti, lahko uveljavi svojo pravico na sodišču.

Obligacijsko razmerje je relativno, saj učinkuje samo med obema strankama, tretje osebe ne morejo posegati v to razmerje.

Najpomembnejši viri obligacijskega prava so zakoni, akti in podzakonski predpisi, splošni in posebni poslovni običaji. Za nastanek obligacijskega razmerja je pravni temelj ravnanje pravnih subjektov ali drugi dogodek, na podlagi katerega obligacijsko razmerje nastane.

Pogoji za nastanek obligacijskega razmerja so sledeči:

- a) Enostranski pravni posli, s katerimi se oseba, ki je svojo voljo enostransko izjavila, zavezuje za ravnanje, ki je lahko javna obljuba nagrade, izdaja vrednostnega papirja in ponudba.
- b) Povzročitev oziroma nastanek škode. Gre za odškodninske zahtevke in pravni temelj, na podlagi katerega ima stranka pravico zahtevati povrnitev škode od osebe, ki je za nastanek škode odgovorna.
- c) Vsi udeleženci v obligacijskem razmerju so dolžni izpolniti svojo obveznost in odgovarjajo za njeno izpolnitev.

⁷ *Obligacijski zakonik, Uradni list RS, št. 83/2001.*

- d) Pogodba kot dvostranski posel pomeni, da gre za pogodbene oziroma poslovne obveznosti.

3.6 ZAKON O OBVEZNIH ZAVAROVANJIH V PROMETU

»Obvezno (prisilno) zavarovanje je zavarovanje, katerega zavarovalno razmerje nastane po prisili kakega predpisa, ki izključuje bodisi svobodo odločitve zavarovalnega kandidata ali celo njegovo odločitev samo, in sicer kakor hitro nastane neko predpisano gospodarsko in pravno dejstvo.« (Pavliha, 1999, str. 137)

*Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu*⁸ (ZOZP) je zakon, ki ureja obvezna zavarovanja v prometu.

Spremembe in dopolnitve ZOZP, sprejete leta 2002, so precej posegle v dotedanje besedilo zakona, ki je urejal tri vrste zavarovanj v prometu: zavarovanje potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče, zavarovanje lastnika motornega vozila proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam (zavarovanje AO), in zavarovanje lastnika zračnega plovila proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam (zavarovanje letalske odgovornosti).

Z novelo zakona se je navedenim obveznim zavarovanjem v prometu pridružila četrta vrsta obveznih zavarovanj v prometu, in sicer: zavarovanje lastnika čolna proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam.

Posamezni izrazi v tem zakonu imajo naslednji pomen:

- nesreča je dogodek, pri katerem je nastala škoda zaradi uporabe prometnega sredstva,
- prometno sredstvo je vozilo, zrakoplov in druga letalna naprava ter čoln,
- vozila so motorna in priklopna vozila, kadar jih opredeljuje zakon, ki ureja varnost cestnega prometa, za katere je predpisano prometno dovoljenje,
- čoln je plovilo, opredeljeno v 15. točki 3. člena *Pomorskega zakonika*,
- zrakoplov je zrakoplov ali druga letalna naprava, za katero se uporablja posebna uredba.

⁸ Uradni list RS, št. 93/2007

3.7 ZAVAROVALNO PRAVO

Zavarovalno pravo⁹ lahko opredelimo kot skupek vseh tistih norm, ki se nanašajo na **pravno ureditev organiziranosti in izvajanja zavarovalne dejavnosti**. Sem štejemo zakonske in podzakonske pravne norme. Zavarovalno pravo pojmujeemo v ožjem in širšem pomenu besede. V ožjem se zavarovalno pravo nanaša le na izvajanje zavarovalne dejavnosti, v širšem pomenu besede pa zajema tudi predpise, ki se nanašajo na oblike socialnega zavarovanja (zdravstveno, pokojninsko in invalidsko).

Zavarovalno pravo delimo na dve skupini pravnih norm:

- zavarovalno statusno pravo – vsebuje norme, ki urejajo pravni položaj in status zavarovalnih organizacij (zavarovalnic), vključujoč tudi odnos med nosilci zavarovalne dejavnosti in državo, zlasti pa nadzor države nad poslovanjem zavarovalnic.
- zavarovalno pogodbeno pravo, ki ureja obligacijsko pravna razmerja med zavarovalnico in pogodbenimi partnerji zavarovalci oziroma zavarovanci.

Najpomembnejši del zavarovalnega prava je zavarovalno obligacijsko oziroma pogodbeno pravo, ki se v teoriji in praksi razvija v samostojno pravno disciplino. Zavarovalno obligacijsko pravo¹⁰ vsebuje predpise, ki se nanašajo na sklenitev zavarovalne pogodbe, njeno spremembo in pravice ter obveznosti pogodbenih strank pred nastankom zavarovalnega primera in po njem ter prenehanje zavarovalnih pogodb. Gre za posebnost obligacijskega prava, ki se nanaša na zavarovalno pogodbo, pri čemer je splošna značilnost tega dela obligacijskega prava, da je sorazmerno večje število zakonskih norm **prisilnega značaja**, kot je to pri drugih pogodbah.

Posebno skupino predpisov na področju zavarovalnega prava predstavljajo predpisi o **obveznem zavarovanju**. Ti vsebujejo zakonske določbe, ki jih lahko štejemo delno v zavarovalno statusno pravo in delno v zavarovalno obligacijsko pravo.¹¹

⁹ Ivanjko, Š.: *Uvod v zavarovalno pravo*, 1999, str. 59.

¹⁰ Ivanjko, Š.: *Uvod v zavarovalno pravo*, 1999, str. 61.

¹¹ Določila zakona o obveznih zavarovanjih v prometu, na podlagi katerega mora lastnik motornega vozila skleniti pogodbo o zavarovanju pred odgovornostjo, povzročeno tretjim, štejemo v upravnoorganizacijski predpis; določbe o neposredni pravici oškodovanca, da uveljavlja odškodnino od zavarovalnice, pa štejemo med obligacijske prisilne predpise.

Pozavarovalno pravo je prav tako del pogodbenega zavarovalnega prava, ki sicer ni urejeno v zakonu, vendar pa so v praksi oblikovane pogodbene pravne norme in standardi, ki urejajo to vrsto zavarovalnih razmerij.

a) Zavarovalna pogodba¹² (*insurance contract*) je največkrat definirana kot pogodba, s katero se zavarovanec zaveže, da bo plačal premijo, zavarovatelj pa, da mu bo v primeru škodnega dogodka plačal zavarovalnino.

Zavarovalno pogodbo sestavljajo: pisna ponudba, polica, splošni, posebni in dodatni pogoji in kot priloge k polici izjave pogodbenih strank. Poleg police in splošnih pogojev imamo pri zavarovalnem razmerju več drugih listin, kot so:

- potrdilo o kritju,
- pisna ponudba,
- ocenitev rizika,
- tarife,
- zavarovalni pogoji in podobno,

vendar nobena listina sama po sebi ne pomeni zavarovalne pogodbe.

b) Polica zavarovanja¹³; zakonski predpisi ne definirajo, kaj je polica, vendar je iz njihovih določil mogoče sklepati o pravni naravi in vsebini police. Zakon o obligacijskih razmerjih določa njeno vsebino v 902. členu kot obvezno. Vsebina police je različna, odvisno od vrste zavarovalnega razmerja.

Polica je pisni dokaz o zavarovalni pogodbi in mora zaradi tega vsebovati bistveno vsebino zavarovalne pogodbe. Ni dovolj, da polica vsebuje bistvene in posebne dogovore med strankami. Bistveno vsebino se doseže tudi tako, da se polici priložijo zavarovalni pogoji, in tako polica vsebuje celotno vsebino zavarovalne pogodbe.

Bistvena sestavina police je predmet zavarovanja. Predmet zavarovanja je odvisen od vrste zavarovane panoge.

Zakon o obligacijskih razmerjih je ubral podobno pot kot francosko pravo, pri čemer v prvem odstavku 902. člena predpisuje vsebino police¹⁴.

V polici morajo biti navedeni naslednji podatki:

- pogodbeni stranki,

¹² Pavliha, M.: **Zavarovalno pravo**, 2000, str. 161.

¹³ Ivanko, Š. S. L., Ihanec. K.: **ABC zavarovalništva s praktičnimi primeri**, 1999, str. 18, 19.

¹⁴ Ivanjko, Š.: **Uvod v zavarovalno pravo**, 1999, str. 133, 134.

- zavarovana stvar oziroma zavarovana oseba,
- nevarnost (riziko), ki jo zajema zavarovanje,
- trajanje zavarovanja in doba kritja,
- zavarovalna vsota ali podatek, da je zavarovanje neomejeno,
- premija ali prispevek,
- dan, ko je bila izdana polica,
- ugotovitev, da so zavarovancu izročeni splošni in posebni zavarovalni pogoji,
- podpisa pogodbenih strank.

Za polico kot dokazni dokument je značilno naslednje:

- navzven dokazuje obstoj zavarovalne pogodbe med zavarovalnico in zavarovancem oziroma zavarovalcem,
- dokazuje notranjo vsebino zavarovalnega razmerja,
- določa z vsebino zavarovalnih pogojev pravice, obveznosti in odgovornosti pogodbenih strank,
- dokazuje osebo, ki ima pravico do pravic iz police, če se ta glasi na prinosnika.
- dokazuje izpolnitev zakonske dolžnosti glede zavarovanja pri obveznem zavarovanju.

Vrste polic:

- **individualna polica**, s katero se zavaruje le ena oseba, npr. pri življenjskem zavarovanju;
- **kolektivna polica**, ko se z eno polico zavaruje več oseb, npr. kolektivno nezgodno zavarovanje delavcev v podjetju, zavarovanje učencev ene šole in podobno;
- **posamezna polica**, ki je dokaz o zavarovanju ene stvari, npr. v transportu, kjer se s posamezno polico zavaruje ena pošiljka;
- **splošna ali generalna polica**, to je tista, s katero se zavaruje več vrst stvari, pri čemer se samo z eno pogodbo sklene zavarovanje za eno določeno skupino stvari. V praksi se z generalno polico zavaruje celotni transport zavarovanca, ki ga opravlja na svoj riziko v mejah Republike Slovenije; med splošne ali generalne police štejemo tudi t. i. **frontalne ali odpisne police**, pri katerih se za vso pošiljko sklene eno zavarovanje ali ena polica z enotno zavarovalno vsoto;
- **kasko polica**, s katero se zavaruje prevozno sredstvo pred morebitnimi nezgodami in podobnimi škodami na samem vozilu;

- **kargo polica**, s katero se zavaruje blago na transportu, ne glede na vrsto transporta. To je kratkoročna polica, ki ima fiksno in točno določeno zavarovalno dobo (čas trajanja);
- **dolgoročna polica**, to je polica, pri kateri ni določenega časa trajanja oziroma je v polici označen samo čas začetka, ne pa tudi konca jamčenja zavarovalnice. Takšno zavarovanje se avtomatično podaljšuje do odjave oziroma do uničenja stvari ali do prenehanja nevarnosti. Ponavadi se takšne police sklepajo za dobo koledarskega leta in se po izteku koledarskega leta avtomatsko podaljšujejo;
- **polica na ime**, v kateri je naveden imenski zavarovanec;
- **polica po odredbi**, ki jo je mogoče prenašati z indosamentom¹⁵;
- **pomorska in kopenska polica**, ki se ločita med seboj po tem, ali zavarujeta riziko na morju ali na kopnem.

Poleg omenjenih vrst polic poznamo v teoriji in praksi še delitve na mednarodno polico, domačo polico, polico za določeno potovanje idr., katerih vsebina je standardizirana in ne vsebuje vseh podatkov, kot jih druge police. Te police se uporabljajo pri zavarovanju nezgode v prometu in pri zavarovanju prtljage.

c) Subjekti in pravna razmerja med subjekti pri zavarovanju AO

Zavarovanec je oseba, ki z zavarovateljem sklene zavarovalno pogodbo za zavarovanje avtomobila. Zavarovanec je oseba, katere premoženjski interes je zavarovan. To so voznik in druge osebe, ki imajo po volji imetnika dovoljenje za uporabo vozila. Drugi zavarovanci so še sovoznik in sopotniki, ki s svojim dejanjem pri motornem vozilu lahko povzročijo škodo tretji osebi.

Zavarovatelj je zavarovalnica, ki se kot stranka zavarovalne pogodbe oškodovancu obveže izplačati nadomestilo za škodo v primeru uresničitve zavarovalnega primera.

Oškodovanec je tretja oseba, ki je utrpela nepremoženjsko ali premoženjsko škodo in ni v pogodbenem razmerju z zavarovancem.

Povzročitelj je oseba, ki je povzročila zavarovalni primer in je odgovorna za njegov nastanek. Zavarovanec ob povzročitvi prometne nesreče postane povzročitelj.

¹⁵ **indosamènt -ênta m fin. izjava o prenosu pravic, ki izhajajo iz vrednostnega papirja, napisana na njegovi hrbtni strani: prenesti pravice z indosamentom (povzeto po SSKJ)**

Zavarovanje odgovornosti temelji na zavarovalni pogodbi, ki ustvarja zavarovalno razmerje med zavarovalnico in zavarovancem. Pogodbeno razmerje oblikujejo zavarovalnica in zavarovanec prostovoljno, v okviru zakonskih pravic. Pogodba AO je pogodba civilnega prava, ki je po zakonu obvezna.

Posebno obligacijsko razmerje, ki nastane med povzročiteljem in oškodovancem, zaradi povzročene škode, se imenuje odgovornostno razmerje. Pri odgovornostnem razmerju gre za pravice in obveznosti, ki jih ureja odškodninsko pravo in ga zavarovalno razmerje z ničemer ne spreminja.

Tako je glavna obveznost povzročitelja, da oškodovancu povrne škodo. Zakonska odgovornost torej bremeni premoženje povzročitelja.

4 PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI REŠEVALNE POSTAJE UNIVERZITETNEGA KLINIČNEGA CENTRA LJUBLJANA

4.1 ZAČETKI DEJAVNOSTI REŠEVALNE POSTAJE UKC LJUBLJANA

30. marca leta 1870 je bila ustanovljena prva Ljubljanska prostovoljna požarna obramba. V tem obdobju se začnejo pojavljati prvi začetki reševalne dejavnosti. Kmalu se je Ljubljanska prostovoljna požarna obramba preimenovala v Prostovoljno gasilsko in reševalno društvo Ljubljana. Člani društva so vse do leta 1903 opravljali reševalno dejavnost brez primerne opreme. Organizacija je bila slaba, zato se je rodila pobuda, da se reševalna dejavnost bolje in primerneje organizira. Dejavnost so takrat predstavili županu mesta Ljubljana in tako je takratni magistrat sprejel sklep o dejavnosti reševalne postaje. Tako je v letu 1903 v sklopu društva začela delovati tudi Reševalna postaja.

Za vse člane so uvedli pouk prve pomoči. Kmalu so ugotovili, da je premalo ljudi za delo v ordinacijskih prostorih reševalne službe in da bi bilo reševalno službo treba okrepiti tako, da bi vse zaposlene v njej primerno izurili v prvi pomoči. Leta 1905 so ugotovili, da ordinacijsko delo ne sodi v reševalno službo, zato so sprejeli sledeče sklepe, po katerih naj bi se prva pomoč nudila le:

- pri nezgodah, ki se bodo pripetile na cestah, ulicah, tovarnah, na veselicah, pri železniških nesrečah, javnih zgradbah itd.,
- duševnim bolnikom,
- pri zastrupitvah,
- pri prevozi onemoglih v bolnišnico (hiralnico),
- pri nenadnih obolenjih, ko je življenje v nevarnosti.

Reševalna služba je torej zaživela in takoj ob ustanovitvi in tudi kasneje zelo dobro delovala kot sestavni del društva.

Slika 1: Vprežna reševalna vozila, vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC LJUBLJANA

Reševalna služba je imela redno zaposlene ljudi, ki so skrbeli za dežurstvo, intervencije in prevoze. Delo reševalne službe se je hitro razvijalo in vse bolj krepilo, društvo pa je skrbelo, da je bilo tudi ob odsotnosti zaposlenih mogoče intervenirati. Leta 1922 je bila Reševalna služba dodeljena Gasilskemu uradu. Tega leta so Vojno ministrstvo v Beogradu zaprosili za dodelitev enega sanitetnega vozila Reševalni postaji v Ljubljani.

Slika 2: Prva reševalna vozila, vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC LJUBLJANA

Leta 1947 je bil sprejet zakon o organih za notranje zadeve in Gasilski urad je prešel v sklop organov za notranje zadeve. Reševalna postaja se je preselila v tedanje prostore na dvorišču stare šempetrske kasarne. Leta 1948 pa se je preselila

v sedanje prostore bivše remize na Zaloški cesti. (Vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC Ljubljana).

4.2 REŠEVALNA POSTAJA UKC LJUBLJANA DANES

Reševalna postaja je zdravstvena organizacija v okviru Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, saj samostojnosti takšne enote že leta 1948 sprejeti Zakon o zdravstvenem varstvu ni dovoljeval. Čeprav je Reševalna postaja UKC Ljubljana del Kliničnih bolnišnic Ljubljana, deluje kot posebna enota ločeno od UKC¹⁶ Ljubljana, s popolnoma drugačnim delom, kot ga ima osebje, ki je zaposleno v samem UKC Ljubljana.

Reševalna dejavnost se deli na pet področij, in sicer:

- predbolnišnična nujna medicinska pomoč (izvajanje intervencij življenjske ogroženosti),
- nujni reševalni prevozi,
- nenujni reševalni prevozi,
- sanitetni prevozi in
- medklinični transport (med zdravstvenimi enotami UKC Ljubljana).

Najpomembnejši in temeljni proces Reševalne postaje Univerzitetnega kliničnega centra ter podobnih institucij je izvedba samega prevoza oziroma intervencije. Celoten proces vključuje več enot, ki izvedejo aktivnosti v samem procesu. Vključene so tako reševalne ekipe kot dispečerji.

Proces¹⁷ je pojem, splošno opredeljen kot pretvorba vhodnih količin v izhodne. Poslovne procese pa lahko interpretiramo kot zbirko aktivnosti, ki prejme enega ali več tipov vhodov in kreira izhod, ki prenese neko vrednost končnemu uporabniku. Temeljna poslovna procesa reševalne službe sta izvajanje nujnih intervencij oz. reševalnih prevozov in nudenje prve pomoči bolnikom in poškodovancem na terenu.

Reševalna postaja UKC Ljubljana nima zaposlenih samo zdravstvenikov različnih profilov, temveč tudi administrativne delavce, vzdrževalce vozil in opreme ter dispečerje, katerih vloga je ključna za potek reševanja na terenu, saj so oni tisti, ki so o dogodku prvi obveščeni in ki na teren pošljejo pravo reševalno ekipo¹⁸.

¹⁶ UKC je kratica za Univerzitetni klinični center.

¹⁷ Kovačič, *Informatizacija poslovanja*, 2004, str. 59.

¹⁸ **Reševalna ekipa** so zdravstveni delavci z ustrezno opremljenim reševalnim vozilom. Če je poškodovanec oziroma bolnik v kritičnem stanju in mora biti intervencija nujna, se jim pridruži še zdravnik.

Predvidevamo lahko, da je zaradi specifičnosti panoge še kako pomembno zavarovanje rizikov pri izvajanju reševalnih prevozov, saj so vsi deležniki, ki so vključeni v ta proces, vsakodnevno izpostavljeni različnim nevarnostim.

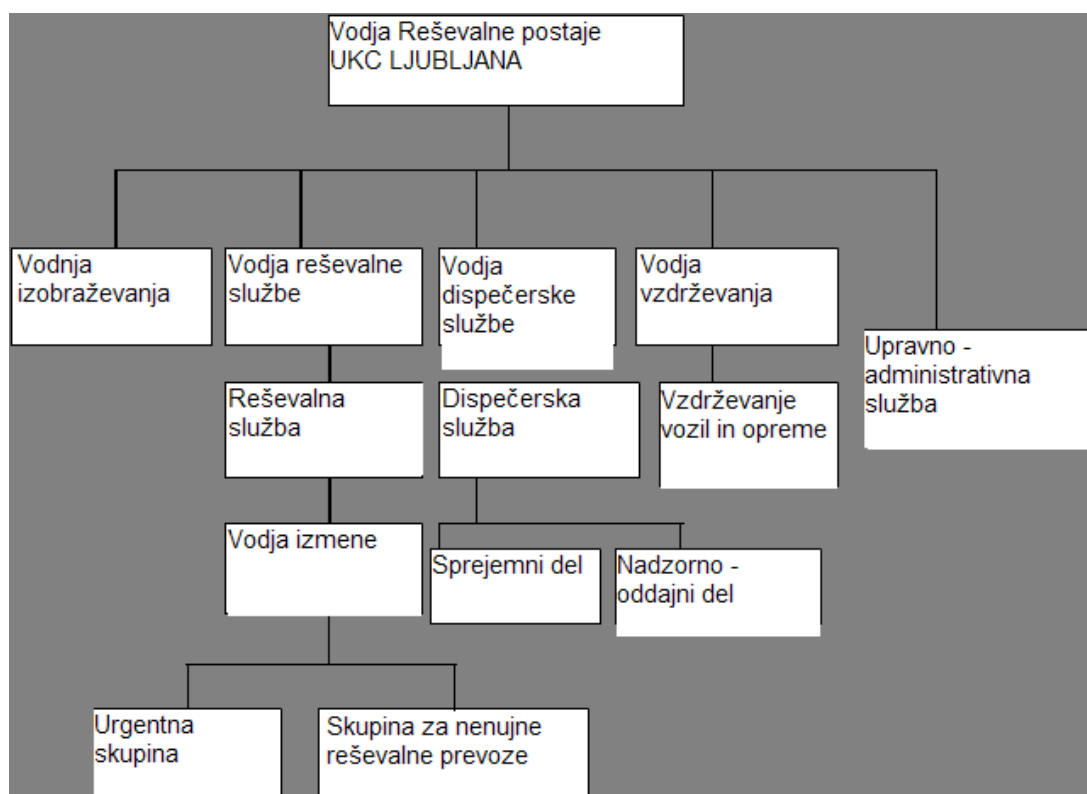
Žal se prometne nezgode pripetijo tudi reševalcem in zagotovo so tej nevarnosti najbolj izpostavljena vozila v urgentni skupini. Ta vozila vozijo štiriindvajset ur na dan, vsak dan v letu in v vseh vremenskih pogojih.

Slika 3: Reševalno vozilo v prometni nezgodi,
vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC LJUBLJANA

4.3 ORGANIZIRANOST NA REŠEVALNI POSTAJI UKC LJUBLJANA

Vsaka dejavnost ima shemo zaposlenih. Reševalna postaja UKC Ljubljana kot organizacijska enota UKC Ljubljana ima vodjo reševalne postaje; vodjo reševalne službe, ki organizira reševalno službo; vodjo izmene, ki skrbi za potek dela v svoji izmeni in je prisoten tudi na večjih intervencijah; vodjo dispečerske službe, ki skrbi za nemoteno delo v dispečerskem centru (dispečerski center se deli na dva dela, in sicer na sprejemni del in na nadzorno oddajni del); vodjo izobraževanja, ki skrbi za tako praktično kot teoretično usposabljanje nujne medicinske pomoči, saj tako določa pravilnik o prevozih pacientov¹⁹; vodjo vzdrževanja, ki je zadolžen za vzdrževanje vozil in njihove opreme; upravno-administrativne službe, ki se ukvarjajo z evidentiranjem prevozov in podatkov o njih ter ustreznim in natančnim obračunom.

Slika 4: Prikaz grafične sheme organiziranosti Reševalne postaje UKC LJUBLJANA, vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC LJUBLJANA

¹⁹ Pravilnik o prevozih pacientov je zapisan v *Zakonu o zdravstveni dejavnosti, Uradni list RS*, št. 23/2005.

4.4 REŠEVALNA VOZILA

Po *Pravilniku*²⁰ o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo spadajo reševalna vozila med specialna vozila s prednostjo. Ta pravilnik določa vozila s prednostjo in vozila za spremstvo, na katerih je dovoljeno namestiti in uporabljati naprave za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, določa pa tudi pogoje in način njihove uporabe.

Pomen posameznih izrazov:

- naprava za dajanje posebnih zvočnih znakov je naprava, ki daje zvok spreminjajoče se frekvence (sirena) in ima možnost dajanja najmanj dveh različnih zvočnih znakov takšne jakosti glasnosti, ki zagotavlja dobro slušnost na ustrezni razdalji pred vozilom, ki te zvočne znake daje, ne glede na vrsto, gostoto in druge razmere v cestnem prometu.
- naprava za dajanje posebnih svetlobnih znakov so utripajoče modre, rdeče in modre ter zelene in modre luči, katerih svetilnost zagotavlja, da jih lahko drugi udeleženci cestnega prometa pravočasno in zlahka opazijo, ne glede na vremenske in druge razmere v cestnem prometu.

Nadalje pravilnik določa, da je naprave za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, ki označujejo vozila s prednostjo, dovoljeno namestiti in uporabljati samo na vozilih policije in vojaške policije, na vozilih nujne medicinske pomoči in drugih reševalnih vozilih, ki se uporabljajo v mreži javne zdravstvene službe in so predpisano opremljena za opravljanje nujne medicinske pomoči.

Posebne svetlobne in zvočne znake na vozilih s prednostjo je dovoljeno uporabljati samo za izvedbo nujnih nalog, potrebnih za reševanje življenja ali premoženja oziroma za preprečitev nastanka velike materialne škode, za preprečitev ali odpravo onesnaženja okolja, za zavarovanje in ogled kraja prometne ali druge nesreče.

²⁰ **Pravilnik o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo**, Uradni list RS, št. 40/2006.

Slika 5: Reševalno vozilo ob uporabi svetlobne in zvočne signalizacije

Kot smo že omenili, se reševalna dejavnost deli na tri področja v okviru svoje dejavnosti, in sicer na nujne, nenujne in sanitetne prevoze. V naslednjem poglavju bomo opredelili nujne, nenujne in sanitetne prevoze, ki jih določa *Pravilnik*²¹ o prevozih pacientov.

4.5 NUJNI, NENUJNI IN SANITETNI PREVOZI

Reševalni prevozi so različnih kategorij in različnih stopenj zahtevnosti.

Zahtevnost prevoza narekuje ustrezno usposobljeno ekipo, ki je pri manj zahtevnih prevozih največkrat sestavljena iz voznika ali zdravstvenega tehnika in spremljevalca – zdravstvenega tehnika, pri zahtevnejših prevozih pa ekipo sestavljajo voznik – zdravstveni tehnik, spremljevalec – diplomirani zdravstvenik in zdravnik.

Izvajalec reševalnih prevozov pacientov je javni zdravstveni zavod ali druga pravna ali fizična oseba s koncesijo za izvajanje zdravstvene dejavnosti, ki izpolnjuje pogoje iz pravilnika o prevozih pacientov in je vključena v mrežo izvajalcev prevozov.

²¹ *Pravilnik o prevozih pacientov, Uradni list RS, št. 23/2005.*

a) Nujni reševalni prevozi

Nujni prevoz osebe z nujnim reševalnim vozilom oziroma **reanimobilom**²² je zdravstveno utemeljen prevoz poškodovane ali obolele osebe, ki ji je treba zagotoviti čimprejšnjo zdravniško pomoč, praviloma od kraja nastanka dogodka do ustrezne zdravstvene ustanove.

Nujni reševalni prevoz z nujnim reševalnim vozilom je zdravstveno utemeljen prevoz osebe, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja oziroma narave bolezni med prevozom potrebuje ustrezno zdravstveno oskrbo usposobljenega zdravstvenega delavca in opremo, ki je na razpolago v standardiziranem nujnem reševalnem vozilu.

b) Nenujni reševalni prevozi

Nenujni reševalni prevoz osebe z reševalnim vozilom je zdravstveno utemeljen prevoz osebe, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja oziroma narave bolezni med prevozom potrebuje ustrezno zdravstveno oskrbo usposobljenega zdravstvenega delavca in opremo, ki je na razpolago v standardiziranem reševalnem vozilu.

c) Sanitetni prevozi

Sanitetni prevoz je prevoz pokretnih oseb s sanitetnim vozilom in je zdravstveno utemeljen prevoz osebe, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja oziroma narave bolezni ne more uporabljati lastnega vozila ali javnih prevoznih sredstev oziroma bi se jim zaradi prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi ali svojim vozilom zdravstveno stanje lahko poslabšalo. Pri takem prevozu ne potrebujemo spremstva zdravstvenega delavca.

²² **Reanimobil** je vozilo, ki je namenjeno nujnim prevozom in izpolnjuje tehnične zahteve v skladu s standardom EN 1789:2007 ter ima opremo, določeno s pravilnikom, ki ureja službo nujne medicinske pomoči.

5 ANALIZA RIZIKOV IN USTREZNIH ZAVAROVANJ PRI OPRAVLJANJU REŠEVALNIH PREVOZOV

Interes zavarovanja v teoriji opredeljujemo kot pravna razmerja, zaradi katerih lahko nevarnostni subjekt utрпи škodo, če nastane zavarovalni dogodek (*Obligacijski zakonik*, 2001). Kot smo že omenili, so v zavarovanju pomembni predvsem premoženjski interesi, zlasti še lastninski interes.

Za uspešno delovanje takšne dejavnosti so potrebna ustrezna zavarovanja, ki jih zavarovalnice nudijo, treba je opredeliti rizike, ki so pri takšni dejavnosti najbolj izpostavljeni, pomembno pa je tudi, da se organizacija pri različnih zavarovalnicah pozanima o možnosti tovrstnih zavarovanj, katere zavarovalnice nudijo najboljše in ustrezna zavarovanja, ter kakšni so premijski razredi s stopenjskimi popusti.

Reševalna postaja UKC Ljubljana kot dejavnost je odgovorna za varnost svojih zaposlenih kot tudi za svoja vozila, zato je poleg obveznih zavarovanj smiselno skleniti tudi dodatna ustrezna zavarovanja.

Kot smo že omenili v drugem delu diplomske naloge, so v zavarovalni polici vpisani riziki oziroma nevarnosti, zaradi katerih je sklenjeno zavarovanje. V premoženjskem zavarovanju je to nevarnost pred uničenjem ali poškodbo stvari iz različnih vzrokov. Pri opisovanju rizikov je treba tudi paziti, ali zavarovalni pogoji za zavarovanje pri konkretni vrsti zavarovanja ločijo posamezno nevarnost glede na vzroke nevarnosti.

Pri zavarovanju odgovornosti iz dejavnosti se podjetje zavaruje proti finančnim posledicam zaradi škode, za katero je odgovorno. Reševalna postaja UKC Ljubljana kot dejavnost in organizacijska enota Univerzitetnega kliničnega centra ima sklenjeno zavarovanje splošne odgovornosti, kar pomeni, da zavarovalnica krije škodo civilnopravnih odškodninskih zahtevkov tretjih oseb, ki nastanejo zaradi nepričakovanih in nenadnih dogodkov pri izvrševanju dejavnosti, za katero je podjetje odgovorno. Pri tako specifični dejavnosti, kot jo opravlja Reševalna postaja UKC Ljubljana, je takšno zavarovanje ključnega pomena, saj so njeni zaposleni vsakodnevno izpostavljeni nevarnostim, kot so veliki psihični napor, poškodbe itd. S sklenitvijo zavarovanja poklicne odgovornosti je dejavnost zavarovana za kritje škode, ki je nastala zaradi malomarnosti, napake ali opustitve poklicne dolžnosti zavarovanca in njegovih zaposlenih, tretji osebi.. Obvezno zavarovanje poklicne odgovornosti po zakonu velja tudi za ostale zdravstvene delavce, in sicer za škodo zaradi malomarnosti, nevestnega ali strokovnega ravnanja (primer: padeč z nosil pri prevozu od reševalnega vozila do ustanove ...).

Glede na prodor mnogo idej in praks z zahoda k nam je moč pričakovati, da bodo odškodninski zahtevki zoper zdravnike, zobozdravnike in druge zdravstvene delavce (plastične kirurge, ortopede, travmatologe, bolnišnično osebje, ekipe prve nujne medicinske pomoči idr.) vse pogostejši, zato je pričakovati porast tovrstnih zavarovanj.

Poleg tega samo zavarovanje odgovornosti iz dejavnosti vključuje obseg kritij za uporabo posesti zemljišč, zgradb in prostorov, ki se uporabljajo izključno za namene dejavnosti, navedene na zavarovalni polici. V skupino obveznih zavarovanj poklicne odgovornosti prištevamo zavarovanja, ki jih določajo posebni predpisi, gre za primere nevestnega, nestrokovnega ali nepravočasnega opravljanja določenega poklica, zaradi česar tretja oseba utrpi gmotno ali drugo škodo. *Zakon o zdravniški službi* v 61. členu določa, da bi moral biti zdravnik, ki dela neposredno z bolniki, zavarovan za odgovornost za škodo, ki bi lahko nastala pri njegovem delu.

Reševalna postaja UKC Ljubljana ima poleg zavarovanja odgovornosti iz dejavnosti zavarovana tudi dodatna kritja, in sicer:

- **delodajalčevo odgovornost**, za katero odškodninsko odgovarja za telesne poškodbe, obolenja ali smrt svojih zaposlenih ali poškodovanja stvari svojih zaposlenih. Zavarovanje ne krije poklicnih bolezni delavcev, škode, ki je nastala, ker je bil delavcu s strani zavarovanca dan nalog za opravljanje dela v nasprotju z notranjimi akti ali veljavnimi delovnimi postopki, poškodovanja delavcev, do katerih pride zaradi opustitve uporabe predpisanih zaščitnih in varnostnih sredstev in opreme, če se ugotovi, da ob uporabi le-teh ne bi prišlo do poškodovanja ...
- **poškodovanje stvari, na katerih se izvaja dejavnost**, reševalno vozilo je na primer stvar, s katero se izvaja dejavnost, zavarovalnica tako krije škodo, ki bi nastala, ko je vozilo dano v hrambo, popravilo ali servisiranje. Zavarovalnica ne krije popravil, če je vozilo v garanciji. Prav tako ne krije nevarnosti zaradi ropa ali tatvine posameznih delov motornega vozila, kakor tudi tistih delov ne, ki so pritrjeni na njem ali se nahajajo v njegovi notranjosti. Vozilo ni zavarovano tudi v primeru prevoza z drugim prevoznim sredstvom (avto vleka).
- **čisto premoženjsko škodo**, takšno dodatno kritje je potrebno zaradi ekonomske potrebe po varnosti podjetja, vendar pa takšno zavarovanje ne krije plačil denarnih kazni ali penalov, neizpolnitve pogodbenih obveznosti,

škode, ki je nastala zaradi primanjkljajev pri vodstvu blagajne, inventurnega manka, prekoračitve kredita ...

- **kolektivno polico**, ki pomeni kolektivno nezgodno zavarovanje delavcev v podjetju v primeru poškodb med opravljanjem dejavnosti. Takšna kolektivna polica zajema premije od minimuma do maksimuma po stopenjski lestvici, vendar pa se podjetja ponavadi oziroma večinoma poslužujejo najnižje stopnje premije za svojega zaposlenega. To pomeni, da so zaposleni zavarovani za dosego minimuma za najnižjo možno premijo. Zavarovanje ne krije štiriindvajseturnega nezgodnega zavarovanja, saj so za takšno zavarovanje zaposleni zavarovani individualno po premijski lestvici, ki jo po svojih zmožnostih plačujejo sami.

Nevarnosti pri reševalnih prevozih je veliko, za to zvrst dejavnosti so tudi pričakovane. Pregledali smo vrste zavarovanj, ki ustrezajo pri opravljanju reševalnih prevozov, prav tako pa tudi zavarovane nevarnosti in nezavarovane nevarnosti.

Za reševalna vozila veljajo enaka pravila in pogoji, ki jih določa *Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 93/2007)*. Na višino premije, ki je za to vrsto vozil določena, ne vpliva moč motorja, saj ta vozila spadajo v skupino specialnih vozil. Premija, ki je za to vrsto vozil posebej določena, pa vpliva na opremo reševalnega vozila.

Kot vsaka dejavnost ima tudi Reševalna postaja UKC Ljubljana sklenjeno generalno polico²³ za zavarovanje svojih vozil, kjer pod prvo točko zajema **avtomobilsko odgovornost** s po zakonu določeno zavarovalno vsoto in doplačila premije v lasti pravnih oseb. Pri tej polici so kriti riziki iz dogodkov v prometu, kot so: trčenje z drugim vozilom oziroma udeležencem v prometu, trčenje zavarovane stvari v oviro, prevrnitev ali zdrs s ceste, padci zunanjih delov na vozilo, poškodbe tapeciranih delov vozila ob nudenju prve pomoči osebam, poškodovanim v prometnih nesrečah, škoda, ki nastane zaradi nemarnega poškodovanja zavarovane osebe, zlonamerno dejanje tretje osebe, strela, eksplozije. Reševalna postaja UKC Ljubljana ima v svoji generalni polici tudi posebej opredeljeno in zapisano **zavarovanje voznika za telesne poškodbe** za škodo, ki jo zaradi telesnih poškodb v prometni nesreči motornega vozila utрпи voznik. Poleg tega pa ima tudi **dodatno zavarovanje voznika in potnika** (v našem primeru ekipe in osebe, ki takšen prevoz potrebuje). Takšno zavarovanje krije škodo iz naslova nezgode z zavarovanim motornim

²³ Generalna polica Reševalne postaje, vir; arhiv Reševalne postaje.

vozilom za osebe, ki so nezgodno zavarovane, ne glede na njihovo zdravje in splošno delovno zmožnost. Premija je določena za primer smrti in primer invalidnosti.

Kasko zavarovanje je za reševalna vozila pomembno, saj zajema veliko paleto kritij škod na motornem vozilu, povzročenih med vožnjo, na parkirišču in v mirovanju. V sami polici ni vpisan podroben opis nevarnosti, ker bi bili v takšnem primeru nepotrebni zavarovalni pogoji. Vendar pa so v zavarovalnih pogojih, ki jih zavarovalnica nudi, jasno določene nezavarovane nevarnosti, pri katerih zavarovalnica ne krije škode za določene dogodke oziroma poškodovanje stvari. V primeru, da nastane škoda, ki je posledica nevarnosti požara, kraje ali družbeno-političnih dogodkov, vandalizma, zlonamernih dejanj in naravnih nesreč, poškodovanja stekel, vožnje na poplavljenem območju itd., zavarovalnica takih rizikov ne krije, razen če je to posebej zapisano v zavarovalni polici. Ker so reševalna vozila že v sami osnovi prirejena za opravljanje specifične dejavnosti, tako glede višine, teže in transmisije kot opreme, je nakupna cena teh vozil zelo draga, zato je treba preudarno in natančno opredeliti kasko zavarovanje. Polni kasko je smiselno zavarovati do pet let starosti avtomobila, saj obsega večino škod na motornem vozilu, ki so bile povzročene med vožnjo, v mirovanju ali parkirišču. Pri samem zavarovanju in določitvi premije se upošteva nakupna vrednost novega vozila z vso opremo, ki je v vozilu na dan sklenjene zavarovalne police. Pri polnem kasku ni pomembno, ali povzročimo škodo sami ali kdo drug. Delni kasko pomeni, da je vozilo zavarovano pred posameznimi tveganji. Razdeljen je na kombinacije. V našem primeru je razdeljen na kombinacije **K**, **D**, **J** in dodatno opremo. Uporabljena je skupinska premija. To pa pomeni, da zavarovalnica krije neposredno škodo, ki nastane zaradi razbitja stekel, stopnjo za polno avtomobilsko kasko zavarovanje in kombinaciji **B** (dogodki v prometu, naravne in elementarne nesreče) in **K** (kraja).

Za kasko zavarovanje so pri reševalni dejavnosti navedena:

- osebna vozila,
- specialna vozila,
- motorna vozila.

Vozila so razdeljena po letnikih in namenu uporabe.

- Starejša vozila, ki se uporabljajo kot **sanitetna vozila in nenujna vozila**, so poleg obveznega zavarovanja zavarovana še dodatno za delni kasko s kombinacijo **D**, **J** in popusti na starost vozila.

Kombinacija **D** pomeni zavarovanje ob primeru naleta divjadi, poškodbe stekel in poškodbe zaradi domačih živali. Kombinacija **J** pomeni zavarovanje pred škodo zaradi zunanjih svetlobnih teles in ogledal. To pomeni, da zavarovalnica krije

neposredno škodo, ki nastane zaradi razbitja ali poškodovanja stekel, vključno z obratovalno škodo. Krita je tudi škoda zaradi zlonamernih ali objestnih dejanj tretjih oseb, poleg tega krije tudi škodo, nastalo na vgrajenih strešnih steklih, kot so: antena, gretje vetrobranskega stekel, senzor za dež. Zavarovalnica krije neposredno škodo zaradi razbitja zunanjih svetlobnih teles in vzvratnih ogledal, pa tudi škodo na ksenonskih žarometih in žarnicah. Zavarovalnica prav tako krije nastalo škodo v prometu z neposrednim naletom živali oziroma trkom živali, poškodbo zaradi uničenja ali poškodovanja pravilno parkiranega vozila, ki jo je neposredno povzročilo neznano motorno vozilo, škodo zaradi padanja ledenih sveč ali ledenih tvorb na pravilno parkirano vozilo in škodo zaradi izgube ključev oziroma elektronske naprave za odpiranje vrat in zagona motorja.

Zavarovalnica pri tej vrsti zavarovanja ne krije škode, ki nastane zaradi drobcev stekel na drugih delih vozila, zaradi prask, obrabe, razjedanj in podobnih poškodb na površini stekla, ki so posledica malomarnosti in ne povzročajo funkcionalnih motenj. Ne krije se tudi škoda živali zaradi ugriza, praskanja glodanja ...

- Vozila, ki se uporabljajo za **nujne prevoze** in niso starejša od pet let, so poleg obveznega zavarovanja zavarovana tudi za delni kasko kombinacij **D**, **J**, **H** in **E** in imajo popuste na starost vozila. Kombinaciji **D** in **J** smo razčlenili že za sanitena in nenujna vozila.

Kombinaciji **H** in **E** sta sledeči:

- **H** kombinacija pomeni posebno zavarovanje vozila na parkirišču, kjer zavarovalnica krije škodo vozila, nastalo na parkiriščih, kjer se je vozilo ustavilo zaradi intervencije, in na pravilno označenih parkiriščih.
- **E** kombinacija pomeni zavarovanje stekel na vozilu.

Vozila za osebno uporabo (servis, vozilo za prevoz vodje izmene na intervencije) so v lasti pravnih oseb in so zavarovana z delnim kaskom z enakimi kombinacijami kot vozila za nujne reševalne prevoze.

Motorna vozila so zavarovana po *Zakonu o obveznem zavarovanju motornih vozil v prometu* z delnim kaskom proti kraji (**K**), posebej pa je sklenjeno dodatno zavarovanje dodatne opreme (kovček prve pomoči, luči za oddajanje svetlobnih in zvočnih znakov, čelada, povezava z dispečerskim centrom).

6 ZAKLJUČEK

V diplomski nalogi smo pregledali in opisali vrsto zavarovanj v prometu in pri opravljanju dejavnosti, pregledali pravne podlage zavarovanj v prometu, predstavili dejavnost Reševalne postaje UKC Ljubljana ter analizirali rizike zavarovanj pri opravljanju reševalne dejavnosti.

Ugotovili smo, da imajo zavarovanja v prometu in pri opravljanju dejavnosti vrsto podzavarovanj, dodatnih zavarovanj, ki so pomembna za varnost vseh udeležencev in so pomemben člen v vsakodnevem delavniku zaposlenih. Pri takšni vrsti dejavnosti, kot jo opravlja Reševalna postaja UKC Ljubljana, lahko rečemo, da je varnost na prvem mestu. Reševalci se vsakodnevno srečujejo s hudo poškodovanimi, hudo obolelimi in s smrtjo, zato je njihovo delo velikokrat stresno, kar lahko privede do situacije, ki pripelje do napake: prometne nesreče ali poškodovanja pacienta pri prevozu. Reševalci so izurjeni, da rešujejo življenja, zato vsako smrt bolnika ali poškodovanca jemljejo kot osebni neuspeh. Vsakodnevno se soočajo z vprašanji, na katere nihče ne pozna odgovora, kot so »Kaj sem naredil narobe?« ali »Kaj bi lahko storil drugače?« kar lahko povzroči hude travme. Hude poškodbe, ki so prav tako stalnica pri delu reševalca, so na drugem mestu povzročiteljev osebnih stisk. Čustva torej pri reševanju odigrajo pomembno vlogo. Zato je pomembno, da se taki dejavnosti in vsem udeležencem, ki nastopajo v reševalnem procesu, nudi maksimalna zaščita, kar se tiče zavarovanj proti rizikom, katerim so vsakodnevno izpostavljeni, s čimer reševalcem omogočimo čim bolj varno delo.

Analizirali smo rizike in ustrezna zavarovanja pri reševalnih prevozi. Pri tem smo ugotovili, da ima Reševalna postaja UKC Ljubljana sklenjeno generalno polico za zavarovanje svojih vozil in oseb. Ugotovili smo, da ima dejavnost poleg obveznega zavarovanja, ki je zakonsko določeno, dodatno zavarovanje za poškodbe voznikov (AO+) in dodatno zavarovanje za voznika in potnika (ekipo in osebo, ki potrebuje takšen prevoz). Zavarovanje je sklenjeno na število registriranih mest v vozilu. Poleg obveznega zavarovanja ima vrsto zavarovanj dodatna kritja, ki jih zakon sicer ne zahteva, vendar pa so za tako zvrst ključna in pomembna za vse deležnike, ki sodelujejo v reševalnem procesu. Prišli smo do zaključka, da je največkrat uporabljeno delno kasko zavarovanje z različnimi zavarovalnimi kombinacijami največjih rizikov.

Pri opravljanju dejavnosti smo pregledali zakonsko določena zavarovanja in dodatna kritja, ki sicer niso zakonsko določena, vendar pa so priporočena in

potrebna za opravljanje takšne dejavnosti. Pri pregledu dodatnih kritij smo ugotovili, da Reševalna postaja UKC Ljubljana, ki je del organizacijske enote Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, skrbi za tista zavarovana dodatna kritja, ki so največkrat izpostavljena pri dobrem delovanju podjetja.

Za zaključek naj opozorim, da se zaradi utečene prakse podjetja velikokrat ne informirajo o boljših pogojih in cenejših premijah pri drugih zavarovalnicah, o različnih in morda večjih možnostih zavarovanih rizikov in bolj specifičnih dodatnih kritjih, ki jih druge zavarovalnice nudijo.

7 LITERATURA IN VIRI

- Ivanjko, Š. et al. (1999). *ABC zavarovanja s praktičnimi primeri*. Maribor: Kapital.
- Ivanjko, Š. (1999). *Uvod v zavarovalno pravo*. Maribor: Pravna fakulteta.
- Kovačič, A. (1998). *Informatizacija poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- *Obligacijski zakonik*. Uradni list RS, št. 83/2001.
- Pavliha, M. (2000). *Prevozno pravo*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- Pavliha, M. (2000). *Zavarovalno pravo*. Ljubljana: GV.
- *Pravilnik o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo*. Uradni list RS, št. 40/2006.
- *Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu*. Uradni list RS, št. 93/2007.
- *Zakon o prevozih v cestnem prometu*. Uradni list RS, št. 64/2004.
- *Zakon o varnosti cestnega prometa*. Uradni list RS, št. 83/2004.
- *Zakon o zdravniški službi*. Uradni list RS, št. 98/1999 in 67/2002.
- *Zakonu o zdravstveni dejavnosti*. *Pravilnik o prevozih pacientov*. Uradni list RS, št. 23/2005.
- Žnidarič, B. (2004). *Zavarovalništvo in varnost*. Ljubljana: FDV.

INTERNETNI VIRI:

- Zavarovalnica Triglav: <http://www.triglav.si/>, dostop: 21. 5. 2010
- Zavarovalnica Adriatic Slovenica: <http://www.adriatic-slovenica.si/>, dostop: 15. 4. 2010
- Moje Delo: <http://www.mojedelo.com/seeker/job/default.aspx?f=26>, dostop: 15. 4. 2010
- Moj denar: <http://www.mojdenar.com/ZAVAROVALNISTVO/ponudba.asp?language=&dokument=51>, dostop: 21.5.2010

PRILOGE

Priloga 1: OSNOVNA ZAVAROVALNA KRITJA ZAVAROVALNICE ADRIATIC SLOVENICA

Priloga 2: DODATNA ZAVAROVALNA KRITJA ZAVAROVALNICE ADRIATIC SLOVENICA

Priloga 3: ADRIATIC SLOVENICA, AO PAKETI IN AVTO AS PAKETI

Priloga 4: TRIGLAV PAKETI COMFORT, COMFORT PLUS, VELIKI PLUS

KAZALO SLIK

Slika 1: Oprežna reševalna vozila, vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC LJUBLJANA.....	24
Slika 2: Prva reševalna vozila, vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC LJUBLJANA.....	24
Slika 3: Vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC LJUBLJANA	26
Slika 4: Prikaz grafične sheme organiziranosti Reševalne postaje UKC LJUBLJANA, vir: interno gradivo Reševalne postaje UKC LJUBLJANA.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Slika 5: Reševalno vozilo ob uporabi svetlobne in zvočne signalizacije	29

POJMOVNIK

- Polica – izraz polica izhaja verjetno iz latinskega jezika, iz besede *pollicere*, kar pomeni obljubiti. Polica je bila dokaz ob dani obljubi
- Reševalna ekipa – reševalna ekipa so zdravstveni delavci z ustrezno opremljenim reševalnim vozilom. Če je poškodovanec oziroma bolnik v kritičnem stanju in mora biti intervencija nujna, se jim pridruži še zdravnik.
- Reanimobil – reanimobil je vozilo, ki je namenjeno nujnim prevozom in izpolnjuje tehnične zahteve v skladu s standardom EN 1789:2007 ter ima opremo, določeno s pravilnikom, ki ureja službo nujne medicinske pomoči.
- Indosament – indosamènt – je izjava o prenosu pravic, ki izhajajo iz vrednostnega papirja, napisanega na njegovi hrbtni strani.

KRATICE IN AKRONIMI

- UKC – Univerzitetni klinični center

OSNOVNA ZAVAROVALNA KRITJA ZAVAROVALNICE ADRIATIC - SLOVENICA

Osnovna zavarovalna kritja	Zavarovane nevarnosti	Nezavarovane nevarnosti
B1 – Dogodki v prometu	<ul style="list-style-type: none"> • Trčenje z drugim vozilom oz. udeležencem prometu, • trčenje zavarovane stvari v oviro, • prevrnitev ali zdrs s ceste, • padec zunanjih delov na vozilo, • poškodovanje tapeciranih delov vozila ob nudenju pomoči osebam, poškodovanim v prometni nesreči, • škoda zaradi namernega poškodovanja zavarovane stvari ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Škoda, ki je posledica nevarnosti kritja C (požara, kraje, družbeno- političnih dogodkov, vandalizma, zlonamernih dejanj in naravnih nesreč).
C1 – Požar	<ul style="list-style-type: none"> • Požar z razvojem plamena, • direktni udar strele, • eksplozija, • nenadno zunanje toplotno ali kemično delovanje ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Škoda, nastala kot posledica družbenopolitičnih dogodkov, vandalizma in zlonamernih dejanjih, • škoda na električni napeljavi, ki nastane zaradi pregretja napeljave v vozilu, razen če pride do požara s plamenom.

C2 – Tatvina	<ul style="list-style-type: none">• Posledica tatvine ali ropa vozila,• protipravni odvzem vozila, škoda na vozilu pod pogojem, da je bilo vozilo zaklenjeno ali v zaklenjenem prostoru,• škoda zaradi tatvine rezervnih delov, dodatne opreme in stvari v vozilu, le če so v času tatvine pritrjene na vozilo oz. zaklenjene v vozilu,• tatvina ključev.	<ul style="list-style-type: none">• Škoda, nastala ob družbenopolitičnih dogodkih, vandalizmu in zlonamernih dejanjih,• škoda, če je storilec ali sostorilec upravičeni uporabnik,• škoda zaradi zatajitve s strani osebe, kateri je bilo vozilo dano v najem pri pravni osebi,• škoda, če zavarovanec ob prijavi tatvine ne predloži vseh ključev vozila oz. električnih naprav za odpiranje in zagon vozila.
--------------	--	---

C3 – Posebni dogodki	<ul style="list-style-type: none"> • Družbenopolitični dogodki (demonstracije, manifestacije, javni shodi, stavke), • zlonamerna ali objestna dejanja tretjih oseb, kot so udarci, odrgnine in lom delov vozila, • naravne nesreče: <ul style="list-style-type: none"> ○ poplave, valovi hudourniških ali visokih voda, ○ viharji (vihar je veter s hitrostjo 17,2 m/s – 8. stopnja po Beufortovi lestvici), ○ toča, ○ snežni in/ali zemeljski plaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Škoda na vseh steklenih površinah in stranskih ogledalih, pa čeprav izvirajo iz zlonamernih in objestnih dejanj tretjih oseb, • škoda zaradi vode, ki je udrla iz kanalizacijskega omrežja, razen če je do izliva prišlo zaradi poplave, • škoda na vozilu v času, ko je na območju med reko in nasipom, razen če to ni posebej dogovorjeno, • škoda zaradi vožnje na poplavljenem območju, potočnem ali rečnem koritu ali če je vozniku znano ali bi moralo biti znano, da vozi po območju stihijskega delovanja voda, razen če se rešujejo ljudje ali premoženje.
----------------------	---	--

Priloga 2

DODATNA ZAVAROVALNA KRITJA ZAVAROVALNICE ADRIATIC SLOVENICA

Dodatna zavarovalna kritja	Kritje škode	Zavarovalnica ne krije škode
D1A – Razbitje stekel (osnovno)	<ul style="list-style-type: none"> • Zavarovalnica krije neposredno škodo, ki nastane zaradi razbitja ali poškodovanja vgrajenega stekla, vključno z obratovalno škodo. Krita je tudi škoda zaradi zlonamernih ali objestnih dejanj tretjih oseb, • v zavarovalnem letu se krije največ dva zavarovalna primera. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na svetlobnih telesih, • na strešnih steklih, • na vzratnih ogledalih, • ki jo drobcu stekla povzročijo na drugih delih vozila, • dodatkov v steklih, kot so antena, gretje vetrobranskih stekel, senzor za dež, • zaradi prask, obrabe, razjedanj in podobnih poškodb na površini stekla, ki so posledica malomarnosti in ne povzročajo funkcionalnih motenj.
D1B – Razbitje stekel (razširjeno)	<ul style="list-style-type: none"> • Poleg kritja D1A krije tudi škodo, nastalo na vgrajenih strešnih steklih, kot so: antena, gretje vetrobranskih stekel, senzor za dež ... • v zavarovalnem letu se krije največ dva zavarovalna primera. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na svetlobnih telesih, • na vzratnih ogledalih, • zaradi prask, izjedanj, obrabe ali podobnih poškodb na površini stekla, ki so posledica

Dodatna zavarovalna kritja	Kritje škode	Zavarovalnica ne krije škode
		malomarnosti in ne povzročajo neposredno funkcionalnih motenj.
D2A – Razbitje zunanjih svetlobnih teles in ogledal (osnovno)	<ul style="list-style-type: none"> • Zavarovalnica krije neposredno škodo zaradi poškodovanja ali razbitja zunanjih svetlobnih teles in vzvratnih ogledal. Krita je tudi škoda zaradi objestnih ali zlonamernih dejanj tretjih oseb, • v zavarovalnem letu se krije največ dva zavarovalna primera. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na ksenonskih žarometih in/ali žarnicah, • zaradi prask, izjedanj, obrabe ali podobnih poškodb na površini stekla, ki so posledica malomarnosti in ne povzročajo neposredno funkcionalnih motenj.
D2B – razbitje zunanjih svetlobnih teles in ogledal (razširjeno)	<ul style="list-style-type: none"> • Poleg kritja D2A krije tudi škodo na ksenonskih žarometih in/ali žarnicah, • v zavarovanem letu se krije največ dva zavarovalna primera. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaradi prask, izjedanj, obrabe ali podobnih poškodb na površini stekla, ki so posledica malomarnosti in ne povzročajo neposredno funkcionalnih motenj.
D3 – Poškodbe vozila zaradi dotika živali	<ul style="list-style-type: none"> • Zavarovalnica krije škodo, ki nastane na vozilu v prometu z neposrednim naletom oz. trkom v živali. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ki jo živali povzročijo z ugrizom, praskanjem, glodanjem, razen če ni tako posebej dogovorjeno.
D4 – Poškodbe na	<ul style="list-style-type: none"> • Zavarovalnica krije škodo zaradi uničenega ali poškodovanega, 	

Dodatna zavarovalna kritja	Kritje škode	Zavarovalnica ne krije škode
parkirišču	<p>pravilno parkiranega osebnega vozila, ki jo je neposredno povzročilo drugo (na parkirišču) neznano motorno vozilo,</p> <ul style="list-style-type: none"> • škodo zaradi ledenih sveč ali ledenih tvorb, ki padejo s streh stavb na pravilno parkirana vozila. 	
D5 – Izguba ključev	<ul style="list-style-type: none"> • Zavarovalnica krije škodo zaradi izgube ključev oziroma elektronske naprave za odpiranje vrat in zagona motorja zavarovanega vozila, in sicer stroške odpiranja vrat, izključitve varnostne naprave in izdelave novega ključa. 	
D8 – Nadomestno vozilo	<ul style="list-style-type: none"> • Zavarovalnica krije najem nadomestnega vozila, če je zavarovano vozilo poškodovano, uničeno ali je izginilo zaradi katere koli zavarovane nevarnosti iz osnovnih kritij, • pri popravilu zavarovanega vozila krije osnovne stroške najema nadomestnega vozila za potreben čas popravila, ki se določi na podlagi tovarniških normativov za popravilo (za dan popravila se šteje 8 delovnih ur, kar je več, se šteje za nadaljnji delovni dan), • kadar je vozilo ukradeno ali uničeno, • delna škoda, • totalna škoda, • stroški najemnega dne in kilometrina (100 km na dan) brez goriva in cestnine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Najema za čas, krajši od 2 dni, čas, ki je potreben za morebitno dobavo nadomestnih delov.

Priloga 3

ADRIATIC SLOVENICA, PAKETI AO IN PAKETI AVTO AS

	Paket AO	Paket AO	Paket Avto As	Paket Avto AS	Paket Avto AS	Paket Avto AS
Kritja/paketi	<i>Mini AO</i>	<i>Maksi AO</i>	<i>Mini paket</i>	<i>Osnovni paket</i>	<i>Veliki paket</i>	<i>Super paket</i>
AO	X	X	X	X	X	X
AO-PLUS		X	X	X	X	X
Nezgodno zavarovanje oseb v vozilu		X	X	X	X	X
B, C osnovana kasko kritja (dogodki v prometu, tatvina, posebni dogodki)				X	X	X
D1a razbitje stekel – osnovno					X	
D1b razbitje stekel – razširjeno				X		X
D2 razbitje zunanjih svetlobnih teles – osnovno					X	
D2b razbitje zunanjih svetlobnih teles – razširjeno				X		X
D3 poškodba vozil zaradi dotika živali					X	X
D4 poškodba na parkirišču					X	X
D5 izguba avtomobilskih ključev					X	X
D8 najem nadomestnega vozila			X			
Osnovna avtomobilska asistenca AS				X	X	X
Maksimalna avtomobilska asistenca AS				X	X	X
Pravna zaščita	X	X	X	X	X	X
Zelena karta	X	X	X	X	X	X

Priloga 4

TRIGLAV PAKETI COMFORT, COMFORT PLUS, VELIKI PLUS

		Comfort plus	Comfort	Veliki Plus
Avtomobilska odgovornost (AO)		X	X	X
Zavarovanje voznika (AO+)		X	X	X
Splošni kasko	Sklop 1 – promet in mirovanje	-	-	-
	Sklop 2 – naravne in elementarne nesreče	-	-	-
	Sklop 3 – dejanja tretjih oseb	X	X	X
	Sklop 4 – posebni dogodki			
Kombinacije delnega kaska	B – naravne in elementarne nesreče	X	-	X
	D – divjad, steklo in domače živali	X	-	X
	E – steklo	X	-	X
	H – parkirišča	X	-	X
	I – nadomestno vozilo	X	-	X
	J – zunanja svetlobna telesa in ogledala	X	-	X
	K - kraja	X	-	X
Avtomobilska asistenca		-	-	-

Avtomobilska asistenca <i>plus</i>	-	-	X
Avtomobilska asistenca <i>comfort</i>	X	X	/
Pravna zaščita	X	-	X
Nezgodno zavarovanje voznika in potnikov	X	-	X